

Broj: 12-02-3-1214-2/2025
Sarajevo, 6.5.2025. godine

Parlament Federacije Bosne i Hercegovine
Dom naroda
Ul. Hamdije Kreševljakovića br. 3
71000 Sarajevo

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO

Prilijeno: 13-05-2025			
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
02	- 02 -	2229	/24

02/4

Predmet: Informacija u vezi zaključaka i preporuka Povjerenstva za jednakopravnost spolova i Povjerenstva za ljudska prava i slobode Doma naroda Parlamenta FBiH
Veza: Dopis Parlamenta FBiH br. 02-02-2229/24 od 30.1.2025. godine

Poštovani,

Dana 26.3.2025. godine, zaprimili smo Dopis Parlamenta FBiH, broj i datum gornji, kojim se Visokom sudskom i tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: VSTV BiH) dostavljaju zaključci i preporuke Povjerenstva za jednakopravnost spolova i Povjerenstva za ljudska prava i slobode Doma naroda Parlamenta FBiH, te obavještava VSTV BiH da je Dom naroda usvojio navedene zaključke i preporuke.

Uvidom u navedeni Dopis, utvrđeno je da su preporuke usmjerene na unapređenje prevencije i borbe protiv rodno zasnovanog nasilja, te da se dio istih odnosi na VSTV BiH.

U vezi s tim, smatramo potrebnim napomenuti da su, u odnosu na pravosuđe BiH, već poduzete brojne aktivnosti, usmjerene na realizaciju ciljeva, kojima preporuke streme.

Stoga, dajemo sljedeća obavještenja:

- Usaglašavanje pravnog okvira sa Konvencijom Vijeća Evrope o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici (Istanbulska konvencija) i preporukama GREVIO/Država članica

U odnosu na prvi set preporuka, bitno je naglasiti da VSTV BiH trenutno nema kapacitet za provođenje sveobuhvatne analize trenutne kaznene politike u predmetima nasilja nad ženama i nasilja u porodici, ali stoji na raspolaganju za dostavljanje podataka iz CMS/TCMS sistema za potrebe provođenja ove analize.

Međutim, važno je naglasiti i da VSTV BiH pruža podršku praćenju predmeta rodno zasnovanog nasilja, koje vrše brojna udruženja, organizacije, kao i drugi stručnjaci, u okviru kojih se između ostalog razmatra i kaznena politika.

Analize i stručni radovi, proizašli iz takvog praćenja predmeta, obično su dostupni široj javnosti, a VSTV BiH vodi računa o tome da navedeni radovi budu dostupni i pravosudnoj zajednici.

Dodatno, a obzirom da je cilj ove preporuke osiguranje učinkovitih, razmjernih i odvrćajućih kazni i mjera, kao i obezbjeđenje zaštite žrtava i pristupa pravdi, bitno je napomenuti da su na prijedlog VSTV-a BiH, u okviru programa edukacije entitetskih centara za edukaciju sudija i tužilaca dostupne sljedeće obuke:

- Seminar, na temu odmjeravanja kazne počiniocima krivičnih djela, s posebnim osvrtom na ocjenu olakšavajućih i otežavajućih okolnosti
- Seminar „Pripadnici ranjivih grupa kao svjedoci u postupku“, koji se odnosi na načine ispitivanja svjedoka – pripadnika ranjivih grupa, uključujući žene žrtve nasilja, u okviru istražnog i sudskog postupka, te načine motivisanja ovih kategorija svjedoka za svjedočenje,

kao i drugi seminari i obuke, koji se odnose na nasilje u porodici i rodno zasnovano nasilje.

Konačno, važno je naglasiti i da je VSTV BiH delegirao predstavnika u Odbor za praćenje provedbe i izvještavanje po Istanbulskoj konvenciji i femicidu u BiH, koji je formiran na inicijativu Agencije za ravnopravnost spolova BiH. U vezi s tim, VSTV BiH je pružio podršku GREVIO komitetu, prilikom posjete BiH, koja je realizirana sa ciljem pripreme izvještaja o provođenju Istanbulske konvencije u BiH, te aktivno učestvuje u radnim grupama, formiranim u cilju provođenja preporuka GREVIO komiteta.

▪ Osiguravanje učinkovite i standardizirane primjene Zakona o zaštiti od nasilja u porodici u FBiH i relevantnih dijelova Krivičnog zakona

U odnosu na drugi set preporuka, a iako VSTV BiH nije naveden kao nadležna institucija, bitno je naglasiti da su programima edukacije entitetskih centara za edukaciju sudija i tužilaca predviđene brojne obuke, koje tretiraju relevantne zakone, te da se dio navedenih obuka realizuje i u odnosu na policijske službenike, pored nosioca pravosudnih funkcija.

Dodatno, nužnost unapređenja sudske zaštite žrtava nasilja u porodici – izazovi i slabosti bila je jedna od tema sastanka Edukacijsko – koordinacijskog foruma, koji je održan 2024. godine. Edukacijsko-koordinacijski forum okuplja centre za edukaciju sudija i tužilaca i agencije/akademije za obuku policijskih kadrova i za cilj ima sistemsko unapređenje edukacije nosilaca pravosudne funkcije i policijskih službenika.

U odnosu na psihološku podršku tokom postupka, poznato je da određen broj pravosudnih institucija u BiH ima zaposleno osoblje za podršku svjedocima. Tamo gdje to nije slučaj, po potrebi se angažuje osoblje za podršku druge pravosudne institucije ili pak centara za socijalni rad, domova zdravlja ili sl.

▪ Poboljšanje međuinstitucionalne suradnje

U odnosu na treći set preporuka, bitno je naglasiti da VSTV BiH trenutno nema kapacitet za provođenje serije okruglih stolova, kako je to preporučeno, ali može pozvati pravosudne institucije da razmotre realizaciju ove preporuke.

Ovdje je bitno napomenuti i da je VSTV BiH već organizovao okrugle stolove/radionice na relevantne teme (npr. okrugli sto „Postupanje u predmetima rodno zasnovanog nasilja“, TAIEK radionica na temu rodno zasnovanog nasilja i jednakog pristupa pravdi, „Nužnost unapređenja sudske zaštite žrtava nasilja u porodici – izazovi i slabosti“ bila je tema na Konferenciji predsjednika sudova, itd.), te da nosioci pravosudnih funkcija redovno učestvuju u forumima, na kojima se raspravlja o pitanjima rodno zasnovanog nasilja.

Dodatno, određene pravosudne institucije su i same inicirale aktivnosti, usmjerene na bolju koordinaciju sudova, tužilaštava i policije, sve sa ciljem unapređenja odgovora na slučajeve nasilja u porodici i rodno zasnovanog nasilja.

Kada je riječ o protokolima o saradnji, bitno je napomenuti da sve veći broj pravosudnih institucija zaključuje protokole o saradnji sa općinama, zdravstvenim ustanovama, organizacijama civilnog društva, policijskim upravama, centrima za socijalni rad, itd., čiji je predmet međusobna saradnja u oblasti prevencije i zaštite žrtava nasilja u porodici.

Pored toga, VSTV BiH je, 2024. godine, uputio nadležnim prvostepenim sudovima molbu, koja je usmjerena i na proaktivan pristup u uspostavljanju i održavanju institucionalne saradnje svih ustanova, organa i organizacija, koje pružaju zaštitu, pomoć i podršku žrtvama nasilja u porodici, kroz zaključivanje protokola o saradnji.

U svakom slučaju, VSTV BiH može pozvati pravosudne institucije, koje to još uvijek nisu učinile, da zaključe protokole o saradnji, u skladu sa Zakonom o zaštiti od nasilja u porodici.

S poštovanjem,

Predsjednik

Sanin Bogunić

Dostavljeno:

- Naslovu,
- a/a